

Της **ΣΙΣΣΥΣ ΣΤΑΥΡΟΠΙΕΡΡΑΚΟΥ**
s.stavropierrakou@realnews.gr

Η επέκταση των POS στο σύνολο των επαγγελματικών ομάδων που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και η διασύνδεσή τους με τις ταμειακές μηχανές, μαζί με την ενίσχυση των ελέγχων, αποτελούν το κλειδί στη μάχη κατά της φοροδιαφυγής, που αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο των πολιτικών της τρέχουσας τετραετίας. Είναι χαρακτηριστικό ότι πρόκειται για βασικό σημείο της κυβερνητικής στρατηγικής στην προσπάθεια προσέλκυσης επενδύσεων, καθώς σε όλες τις ενημερώσεις επενδύτων από στελέχη του Μαξίμου τονίζεται ότι κεντρική θέση στην κυβερνητική ατζέντα έχουν η μεταρρύθμιση στη Δικαιοσύνη και η πάταξη της φοροδιαφυγής.

Η επέκταση της υποχρεωτικής εγκατάστασης των συσκευών ηλεκτρονικών χρεώσεων POS θα αφορά όλους τους κλάδους ελεύθερων επαγγελματιών και επιχειρήσεων. Σήμερα δεν είναι υποχρεωτικό να διαθέτουν POS δεκάδες επαγγελματικοί χώροι, όπως γυμναστήρια, φροντιστήρια, χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων, κινηματογράφοι, θέατρα, καθώς και εταιρείες ενοικίασης οχημάτων που δεν είναι υποχρεωμένες να διαθέτουν και ταμειακή μηχανή. Επίσης, δεν υπάρχει υποχρέωση εγκατάστασης POS στα περίπτερα ή στα ταξί. Βέβαια, αξίζει να σημειωθεί ότι ήδη πολλοί επαγγελματίες διαθέτουν POS για τις συναλλαγές με τους πελάτες τους.

Οφέλη

Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή του το υπουργείο Οικονομικών, οι ηλεκτρονικές συναλλαγές οδήγησαν στην αύξηση των εσόδων από τον ΦΠΑ και στον περιορισμό της διακίνησης «μαύρου» χρήματος. Μάλιστα, στελέχη του οικονομικού επιτελείου εκτιμούν ότι το ποσό αυτό θα αυξηθεί σημαντικά με τη διασύνδεση των ταμειακών μηχανών με τα POS από το 2024, αλλά και με την υποχρέωση διαβίβασης των συναλλαγών στην ΑΑΔΕ. Όπως διαπιστώνει και η Τράπεζα της Ελλάδος, στη βελτίωση της απόδοσης των εσόδων από ΦΠΑ έχει συμβάλει καθοριστικά η αυξημένη χρήση ηλεκτρονικών συναλλαγών, οι οποίες -σε αντίθεση με τις συναλλαγές με μετρητά- είναι ανιχνεύσιμες, γεγονός που διευκολύνει το έργο των ελεγκτικών μηχανισμών και περιορί-

POS παντού!

Επεκτείνονται, υποχρεωτικά, οι ηλεκτρονικές συναλλαγές σε όλους τους κλάδους της αγοράς

ζει τα περιθώρια φοροδιαφυγής. Το μερίδιο της ιδιωτικής κατανάλωσης που δαπανάται μέσω καρτών πληρωμών αυξήθηκε από περίπου 20% το 2019 σε πάνω από 37% κατά τη διάρκεια του 2022. Το 2022 η αξία των συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν με τη χρήση καρτών έφτασε στα 54 δισ. ευρώ (+21%), ενώ και στη διάρκεια του πρώτου τριμήνου του 2023 η αύξηση διατηρήθηκε σε υψηλά επίπεδα, με ρυθμό 15%.

Η αύξηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών έχει οδηγήσει διαχρονικά σε θεαματική αύξηση της ελαστικότητας των εσόδων ΦΠΑ ως προς τη φορολογική βάση. Πριν από την επιβολή περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων το 2015 και τη συνακόλουθη διεύρυνση των ηλεκτρονικών συναλλαγών, μια αύξηση της φορολογικής βάσης κατά μία ποσοστιαία μονάδα εκτιμάται ότι οδηγούσε σε αύξηση των εσόδων από ΦΠΑ κατά περίπου 0,8 ποσοστιαίες μονάδες (δηλαδή η ελαστικότητα των εσόδων ΦΠΑ ήταν 0,8 ποσοστιαίες μονάδες). Στο τέλος του 2022 η ελαστικότητα των εσόδων ΦΠΑ εκτιμάται ότι είχε υπερβεί τις 1,7 ποσοστιαίες μονάδες, εκ των οποίων περίπου 0,4 ποσοστιαίες μονάδες προστέθηκαν στη διάρκεια της πανδημίας.

Διασύνδεση

Το νέο χρονοδιάγραμμα διασύνδεσης των ταμειακών μηχανών με τα POS εξετάζουν στο οικονομικό επιτελείο με στόχο μέσα στους πρώτους μήνες του 2024 να έχει ολοκληρωθεί η διασύνδεση 400.000 ταμειακών μηχανών. Μέχρι σήμερα έχουν πιστοποιηθεί τα λογισμικά αναβάθμισης για 50 τύπους ταμειακών μηχανών, που αντιστοιχούν σε 220.000 ταμειακές μηχανές, δηλ. στο 55% των ταμειακών μηχανών που λειτουργούν στην αγορά.

Η διασύνδεση είναι απαραίτητη για να κλείσει κάθε δίοδος φοροδιαφυγής.

Ενδεικτικά από τους ελέγχους που έχουν διενεργηθεί στις επιχειρήσεις εστίασης έχει διαπιστωθεί ότι:

- Χρησιμοποιούνται μηχανισμοί που δεν καταγράφουν τραπέζια και παραγγελίες.
- Καταγράφονται παραγγελίες σε αρχεία στον υπολογιστή και όχι στον Φορολογικό Ηλεκτρονικό Μηχανισμό (ΦΗΜ).
- Εκδίδονται δελτία παραγγελίας που στη συνέχεια είτε ακυρώνονται, χωρίς καταγραφή στη φορολογική

μνήμη του μηχανισμού, είτε δεν εκδίδεται τελική απόδειξη.

➤ Διαγράφεται τζίρος εκ των υστέρων.

Σύμφωνα με τον σχεδιασμό της ΑΑΔΕ, ταμειακές μηχανές και POS ενοποιούνται με πλήρη καταγραφή όλων των δεδομένων σε πραγματικό χρόνο και δυνατότητα άμεσης διασταύρωσης από τους ελεγκτικούς μηχανισμούς. Με το νέο σύστημα, οι ταμειακές και τα POS δεν θα λειτουργούν αυτόνομα για χρεωστικές συναλλαγές. Δηλαδή για πληρωμές με κάρτα, δεν θα επιτρέπεται να εισάγεται με ηλεκτρολόγηση στο POS το ποσό πληρωμής. Το ποσό θα βγαίνει απευθείας από την ταμειακή μηχανή. Ορισμένες επιχειρήσεις ήδη έχουν υιοθετήσει τέτοια συστήματα και αυτόματα εκδίδεται η απόδειξη με την πληρωμή μέσω κάρτας.

Έλεγχος

Ειδικότερα, με το νέο σύστημα ο έλεγχος θα γίνεται ως εξής:

1 Η συναλλαγή ξεκινά από τον ΦΗΜ, δηλαδή τις εξελιγμένες ταμειακές μηχανές για τις συναλλαγές λιανικής. Ο χειριστής (υπάλληλος ή καταστηματούχος) επιλέγει «πληρωμή με κάρτα» και ο ΦΗΜ στέλνει σχετικό αίτημα στο σύστημα πληρωμών με κάρτες EFT/POS.

2 Το σύστημα EFT/POS επιβεβαιώνει αυτόματα στον φορολογικό μηχανισμό τη λήψη του αιτήματος, θέτοντάς τον σε αναμονή του αποτελέσματος.

3 Το POS συνδέεται με τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών (τράπεζα ή αντίστοιχη υπηρεσία πληρωμών) και λαμβάνει πληροφωρία αν υπήρξε: α) online έγκριση ή β) offline έγκριση ή γ) απόρριψη offline ή δ) διακοπή της συναλλαγής.

4 Το σύστημα EFT/POS αποκρίνεται στον ΦΗΜ με το τελικό αποτέλεσμα: απόρριψη ή έγκριση. Επιπλέον, ταυτόχρονα με την έγκριση, στέλνει και τα βασικά στοιχεία της συναλλαγής (όπως αριθμό συναλλαγής, κωδικό έγκρισης κ.λπ.) αλλά και δεδομένα για εκτύπωση της απόδειξης από τον ΦΗΜ, εφόσον αυτός το υποστηρίζει.

5 Ο ΦΗΜ επιβεβαιώνει τη λήψη του τελικού αποτελέσματος. Σε περίπτωση που η επιβεβαίωση αυτή, για οποιονδήποτε λόγο, δεν τεκμηριωθεί από το σύστημα EFT/POS, τότε το EFT/POS δημιουργεί σχετική σήμανση για τη μη διευκρίνιση της συναλλαγής από τον φορολογικό μηχανισμό.

